

**ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ
ПРИВАТНЕ ПРАВО
CIVIL LAW AND CIVIL PROCEDURE; FAMILY LAW; INTERNATIONAL PRIVATE
LAW**

<https://doi.org/10.26565/2075-1834-2023-36-11>

УДК 347.412.1

М.В. ГУРА

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін

E-mail: m.gura@karazin.ua ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7695-7672>

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

м. Харків, 61022, майдан Свободи, 4

**ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВОРУ ПРО НЕРОЗГОЛОШЕННЯ
КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

АНОТАЦІЯ. *Вступ.* В статті досліджуються правова характеристика договору про нерозголошення конфіденційної інформації.

Короткий зміст основних результатів дослідження. Проведено аналіз даного договору за критеріями кількості сторін, платності, форми волевиявлення, рівня завершеності та моменту укладання договору. Наголошується, що хоча договори про нерозголошення конфіденційної інформації широко використовуються в Україні, здобувши популярність у різних сферах правовідносин, вони є непоіменованими та не зазнали закріплення в Цивільному кодексі України. Автор зазначає, що хоча такі договори зазвичай пов'язані з господарською діяльністю (укладаються між суб'єктами господарювання, або з найманими працівниками), ідея про нерозголошення конфіденційної інформації має значно ширше застосування. Зокрема, схожі відносини виникають між лікарем та пацієнтом (лікарська таємниця), адвокатом та клієнтом (адвокатська таємниця), банком та клієнтом (банківська таємниця), священником та людиною, яка кається (сповіщення). Проте, в даних випадках, обов'язок зберігати конфіденційну інформацію виникає на підставі закону, а не договору. В статті розглядається поділ договорів за різними критеріями та проводиться аналіз договору про нерозголошення конфіденційної інформації за деякими з них.

Висновок. В результаті проведеного дослідження, автор робить висновок, що договір про нерозголошення конфіденційної інформації може бути одностороннім та двостороннім (багатостороннім), оплатним та безоплатним, завжди має письмову форму, є основним та реальним.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: *правова характеристика договору, договір про нерозголошення конфіденційної інформації, NDA, оплатні договори, безоплатні договори, односторонні та двосторонні договори, письмова форма договору, консенсуальні та реальні договори.*

Як цитувати: Гуря М.В. Правова характеристика договору про нерозголошення конфіденційної інформації. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Право».* 2023. Вип. 36. С. 96-103 <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2023-36-11>

In cites: Hura M.V. (2023). *Legal characteristics of the non-disclosure agreement. The Journal of V.N. Karazin Kharkiv National University, Series «Law»*, (36), P. 96-103 <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2023-36-11> (in Ukrainian)

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Визначення правової характеристики договору про нерозголошення конфіденційної інформації має особливу актуальність. Це обумовлюється широким використанням даного договору в практичній діяльності при відсутності достатнього нормативного регулювання та наукової розробки.

Окремі питання проблематики договору про нерозголошення конфіденційної інформації та правової характеристики договорів зазнали дослідження в працях С. Я. Вавженчука,

В. О. Гончаренко, Н. Кузнецової, В. В. Надьона, О. Огоновського, В. В. Підоненко, С. Погрібного, В. Савченка, А. Соджорнера, Дж. Сокіна, Р. Срівастави, Е. Стара, Т. Шарми, Р. Б. Шишки та інших.

Формулювання мети статті (постановка завдання).

Визначити правову характеристику договору про нерозголошення конфіденційної інформації за критеріями кількості сторін, платності, форми вираження волі сторін, рівня завершеності та моменту з якого договір вважається укладеним.

Матеріали та методи. Застосовуються загальнонаукові та спеціально наукові методи пізнання: логічний (дедукція та індукція, аналіз та синтез, абстрагування та порівняння); герменевтичний (щодо розуміння наукових текстів); формально-догматичний.

Договори про нерозголошення конфіденційної інформації широко використовуються в Україні, здобувши популярність у різних сферах правовідносин. Проте, будучи непоіменованим, договір про нерозголошення конфіденційної інформації не зазнав свого закріплення в Цивільному кодексі України.

Загально визнано, що саме договір виступає основним регулятором цивільних правовідносин, і як основна підстава виникнення цивільних прав та обов'язків, займає центральне місце у правовій науці та практиці правозастосування [1, с. 123]. Не достатня нормативна урегульованість правовідносин в сфері збереження та нерозголошення конфіденційної інформації потребує швидкої реакції від суб'єктів господарювання, які визначають специфіку своєї діяльності через укладання відповідних договорів. Правова характеристика договору про нерозголошення конфіденційної інформації викликає наукові дискусії та характеризується недостатньою кількістю монографічних досліджень.

Договори про нерозголошення конфіденційної інформації були імплементовані в українську юридичну практику шляхом запозичення напрацювань європейського та загального права. В іноземних країнах зустрічаються різні назви договору про нерозголошення конфіденційної інформації: угода про нерозголошення (non-disclosure agreement, NDA), угода про конфіденційність (confidentiality agreement, CA), угода про конфіденційне розголошення (confidential disclosure agreement, CDA), угода про конфіденційну інформацію (proprietary information agreement, PIA) та угода про секретність (secrecy agreement, SA) [2, с. 1].

Договори про нерозголошення конфіденційної інформації укладають коли сторона правовідносин хоче поділитися чимось важливим і переконатися, що інша сторона не використає отриману інформацію без дозволу або не вкраде її, а основне завдання такої угоди полягає в тому, щоб гарантувати, що інша сторона буде дотримуватися конфіденційності та секретності цінної інформації [3, с. 129]. І хоча такі договори зазвичай пов'язані з господарською діяльністю (укладаються між суб'єктами господарювання, або з найманими працівниками), ідея про нерозголошення конфіденцій-

ної інформації має значно ширше застосування. Зокрема, схожі відносини виникають між лікарем та пацієнтом (лікарська таємниця), адвокатом та клієнтом (адвокатська таємниця), банком та клієнтом (банківська таємниця), священником та людиною, яка кається (сповіщення). Проте в даних випадках обов'язок зберігати конфіденційну інформацію виникає на підставі закону, а не договору.

Необхідність укладання договору про нерозголошення конфіденційної інформації виникає у випадках, коли обов'язок зберігати таку інформацію прямо не встановлено законом, але виходить з інтересів учасників правовідносин.

Чинне законодавство України частково визначає поняття та характеристику договору про нерозголошення конфіденційної інформації, але з акцентом на резидентах Дія Сіті. Так за договором про нерозголошення фахівець або інша особа зобов'язується не розголошувати комерційну таємницю та/або іншу конфіденційну інформацію резидента Дія Сіті або стосовно резидента Дія Сіті [4, ст. 26]. Розширюючи зміст цього визначення на відносини не пов'язані з Дія Сіті можна визначити, що договір про нерозголошення конфіденційної інформації передбачає створення обов'язку не розголошувати комерційну таємницю та/або іншу конфіденційну інформацію, яку сторони договору визначали такою за взаємною згодою.

Питання правової характеристики договорів породжує багато дискусій та не має усталеного підходу. В ЦК України передбачено поділ договорів за різними ознаками: 1) кількість сторін; 2) платність; 3) форма; 4) ступінь завершеності та ін. Наукова доктрина розширює наведений перелік характерних ознак: 1) за співвідношенням прав і обов'язків сторін виділяють односторонні та взаємні договори; 2) в залежності від економічного критерію виділяють оплатні та безоплатні договори; 3) в залежності від моменту виникнення суб'єктивних прав та юридичних обов'язків у сторін виділяють реальні та консенсуальні договори; 4) за рівнем урегульованості виділені поійменовані та непоійменовані договори; 5) за моментом виникнення зобов'язання існують основні, попередні (форвардні) та додаткові договори; 6) в залежності від того, на чию користь укладено договір виділяють договори на користь його сторін та на користь третьої особи; 7) залежно від мотиву укладення договору виділяють вільні (волонтарні) та обов'язкові (легітарні) договори; 8) в залежності від специфіки участі сторін в узгодженні умов розрізняють взаємні договори та про приєднання; 9)

в залежності від обсягу регулювання та його галузевого спрямування розрізняють змішані та комплексні договори; 10) за наслідками припинення договорів слід розрізняти відновлювальні договори та невідновлювальні [5]. Додатково слід зазначити, що договори також поділяються на каузальні та абстрактні, еквівалентні (мінові) та алеаторні (ризикові), публічні договори та ін. З урахуванням наведених ознак необхідно визначити правову характеристику договору про нерозголошення конфіденційної інформації.

Залежно від кількості сторін, договори поділяються на односторонні та двосторонні (багатосторонні). Відповідно до ст. 626 ЦК України, договір є одностороннім, якщо одна сторона бере на себе обов'язок перед другою стороною вчинити певні дії або утриматися від них, а друга сторона наділяється лише правом вимоги, без виникнення зустрічного обов'язку щодо першої сторони [6, ч. 2 ст. 626]. Отже, досліджуваний договір може бути одностороннім коли лише одна сторона бере на себе обов'язки не розголошувати та зберігати конфіденційну інформацію. Прикладом такого використання договору про нерозголошення конфіденційної інформації може бути угода між працівником та роботодавцем. В такому випадку цей договір укладається для внутрішнього врегулювання трудових відносин та є поширеним серед різних суб'єктів господарювання (ІТ компанії, фінансові установи, медичні центри тощо). І хоча даний договір може бути одностороннім, він потребує узгодження волі сторін, адже найманий працівник має погодитись на його укладання з дотриманням всіх принципів договірної права: вільного волевиявлення, свободи договору, справедливості, добросовісності, розумності та ін [7, с. 14]. В той же час слід погодитись з С. Вавженчуком про неприпустимість рівності між одностороннім договором та одностороннім правочинном, адже, на відміну від одностороннього договору, для виникнення одностороннього правочину потрібне волевиявлення лише однієї сторони правочину, і, як наслідок, односторонньому правочину не притаманна основна ознака будь-якого договору (в тому числі одностороннього договору) – домовленість сторін [8, с. 7].

Договір про нерозголошення конфіденційної інформації може бути одностороннім, але потребує узгодження волі сторін та створює двосторонні зобов'язання. Таку позицію підтримує О. Огоновський, який зазначає, що зазвичай, такий договір є одностороннім коли суб'єкт, який отримує доступ до конфіденцій-

ної інформації чи комерційної таємниці зобов'язується зберігати конфіденційну інформацію, яка стала йому відомою у зв'язку з виконанням цивільних, трудових чи інших обов'язків, а надавач інформації наділяється правом вимагати дотримання іншою стороною договору своїх зобов'язань [9, с. 55]. У Рішенні Хмельницького міжрайонного суду Хмельницької області від 03 липня 2020 р. № 686/32675/19 продемонстровано приклад одностороннього договору про нерозголошення конфіденційної інформації. Відповідний договір було укладено між ТОВ «Укрсистемтрейд» та її найманим працівником, який передбачав збереження конфіденційної інформації протягом трьох років. Працівник звільнився до спливу зазначеного договору та зайнявся приватною підприємницькою діяльністю, під час якої, на погляд ТОВ «Укрсистемтрейд», порушив п. 4.4. укладеного між ними договору який закріплював наступні зобов'язання: з метою збереження конфіденційної інформації виконавець гарантує, що протягом одного календарного року після завершення дії даного договору не укладатиме трудових договорів, договорів підряду чи інших договорів з юридичними чи фізичними особами з якими виконавець взаємодівав під час виконання даного договору в рамках договорів укладених між зазначеними особами та замовником [10]. І хоча в даному випадку суд не задовільнив позовні вимоги, цей приклад демонструє використання досліджуваного договору у трудових відносинах.

Договір про нерозголошення конфіденційної інформації є одностороннім коли укладається в контексті трудових відносин, адже коли його стороною є інший суб'єкт господарювання або учасник цивільних правовідносин, цей договір набуває ознак синологматичності.

Договір є двостороннім, якщо правами та обов'язками наділені обидві сторони договору [6, ч. 3 ст. 626]. Коли договір про нерозголошення конфіденційної інформації укладається між двома та більше сторонами та передбачає передачу конфіденційної інформації одна-одній, виникають взаємні відносини та зустрічні вимоги.

Така ситуація актуальна у разі злиття підприємств, коли компанія хоче продати себе, адже вона може попросити будь-якого потенційного покупця підписати відповідний договір, щоб захистити конфіденційну інформацію, яку компанія може розкрити під час переговорів про продаж, подібним чином компанія може запропонувати потенційним інвесторам і

продавцям/постачальникам підписати відповідний договір [11].

Найбільш поширеними випадками укладання договору про нерозголошення конфіденційної інформації є ситуації, коли одна сторона виступає замовником, а інша, виконавцем / надавачем. Така практика набула розповсюдження у сфері надання інформаційних (ІТ) послуг та виконання робіт. В якості прикладу можна навести Рішення Господарського суду Закарпатської області від 03 серпня 2018 р. № 907/258/18 про розірвання договору про нерозголошення конфіденційної інформації. Досліджуваний договір було укладено між надавачем послуг з розроблення та тестування програмного забезпечення, послуг з оброблення даних та надання консультацій з питань інформатизації, надання інформації та інших послуг у сфері інформаційних технологій (ІТ) та замовником. Метою договору був захист відповідача від недобросовісної конкуренції, для запобігання незаконному поширенню, розголошенню та використанню інформації, яка стала відома позивачу внаслідок взаємовідносин із відповідачем [12]. Даний випадок є прикладом укладання договору про нерозголошення конфіденційної інформації між двома суб'єктами господарювання, за яким обидві сторони отримували доступ до конфіденційної інформації та були зобов'язані її зберігати, що підтверджує його двосторонній характер.

Таким чином, договір про нерозголошення конфіденційної інформації може бути як одностороннім, так і взаємним (дво-, або багатостороннім).

Договори про нерозголошення конфіденційної інформації часто є додатковими до договорів про надання послуг, які мають презумпцію оплатності. Проте це не дозволяє поширити цю умову на досліджуваний договір з двох причин: 1) цей договір не відноситься до договорів про надання послуг; 2) договір про надання послуг також може бути безоплатним у певних випадках. Умова платності даного договору нормативно невизначене, що дозволяє сторонам самостійно регулювати це питання.

У процесі характеристики договорів з огляду на їх оплатний чи безоплатний характер ключове значення має те, чи буде передано однією стороною другій стороні що-небудь замість отриманого, і якщо таке передання відбудеться, то складеться тип оплатних відносин, якщо ні, то відносин безоплатних [13, с. 247]. Коли договори про нерозголошення конфіденційної інформації укладаються як частина інших правовідносин (трудових, господар-

ських), вони, зазвичай, носять безоплатний характер. Цей договір формалізує додаткові обов'язки та умови настання компенсаторних відносин у вигляді санкцій за розголошення конфіденційної інформації. Тобто, цей договір не регулює умови притягнення до відповідальності за неналежне виконання договору який визначає основні правовідносини. Наприклад, якщо між сторонами укладено оплатний договір про надання інформаційних послуг, NDA визначатиме лише відповідальність за розголошення конфіденційної інформації, а не за неналежне надання послуг.

І хоча договори про нерозголошення конфіденційної інформації завжди містять положення про компенсацію за порушення його умов, це не робить їх оплатними. В той же час, сторони можуть передбачити оплату за збереження наданої інформації, наприклад, у разі збільшення строку її нерозголошення, або розширення обсягу такої інформації. У цих випадках договір буде характеризуватися як оплатний. Такі приклади широко представлені у міжнародній судовій практиці, зокрема, у справі *Shijiazhuang Zexing Amino Acid Co., Ltd. vs Hebei Daxiao Biological Technology Co., Ltd* [14].

В залежності від форми вираження, закріплення та засвідчення волі сторін виділяють усні та письмові договори. У ч. 2 ст. 26 ЗУ «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» прямо зазначено, що договір про нерозголошення укладається у письмовій формі [4, ч. 2 ст. 26], а значить, в даному випадку, принцип свободи договору не покриває можливість використання усної форми волевиявлення, або конклюдентних дій. Дана вимога повністю відображає ідею закладену у ЦК України. Усна форма договору обов'язкова у наступних випадках: 1) коли укладаються між юридичними особами, або між фізичною та юридичною особою; 2) коли укладаються між фізичними особами між собою на суму, що перевищує у двадцять і більше разів розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян [6, ч. 1 ст. 208]; 3) коли його зміст не передбачає повного виконання сторонами умов у момент його укладання [6, ч. 1 ст. 206].

У більшості випадків, хоча б однією стороною договору про нерозголошення конфіденційної інформації виступає суб'єкт господарювання, але нормативна заборона про укладання такого договору між фізичними особами відсутня. Конфіденційною інформацією про фізичну особу, є інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, а також

інформація, визнана такою на підставі закону [15, ч. 2 ст. 21]. Зазначене означає, що конфіденційна інформація може бути не пов'язана з господарською діяльністю, на відміну від комерційної таємниці, а отже, договір про її нерозголошення може бути укладений між фізичними особами. Це дає підставу припустити, що такий договір може укладатись в усній формі, якщо є безоплатним, або його сума не перевищує у двадцять і більше разів розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Проте таке припущення не відповідає дійсності. Ми вважаємо, що обов'язкова письмова форма даного договору зумовлена не суб'єктивним складом сторін, а неможливістю повного виконання сторонами умов договору у момент його укладання. Договір про нерозголошення конфіденційної інформації завжди передбачає тривалу дію у часі, адже сама його суть, ідея, направлена на створення обмежень на майбутнє. Таким чином, договір про нерозголошення завжди укладається в письмовій формі, до якої дорівнюється і електронна.

В залежності від рівня завершеності виділяють попередні, основні та додаткові договори. Договір про нерозголошення конфіденційної інформації є основним, адже безпосередньо породжує нові права та обов'язки для сторін [16]. І хоча цей договір зазвичай існує як додаткові умови до іншого договору, він має самостійний характер. Наприклад, NDA укладений в межах трудових відносин не є самою метою для роботодавця та працівника і носить допоміжний (додатковий) характер до трудового договору. Проте, його не можна визначити додатковим договором до трудового, договору про надання послуг тощо, адже він породжує нові, самостійні правовідносини. Відносно самого NDA можуть укладатися попередні і додаткові (акцесорні) договори, наприклад, коли сторони розширюють зміст конфіденційної інформації, продовжують строк його дії тощо.

Однією з підстав класифікації договорів, яка запропонована науковою доктриною, виступає момент з якого договір вважається укладеним та виділяється два види договорів: консенсуальний та реальний [17, с. 53]. Консенсуальний договір вважається укладеним з моменту досягнення сторонами згоди за всіма істотними умовами (якщо договір має письмову форму – з моменту його підписання), а для

реального договору, окрім зазначеного, необхідна фактична передача речі або здійснення певних дій [18, с. 124]. С. Вавженчук зазначає, що для укладення реального договору наявність згоди сторін договору щодо всіх істотних умов є недостатньою, адже потрібна додаткова дія з передачі майна, яка лежить у основі виникнення реального договору, так би мовити, поза межами договірної зобов'язання та є додатковим фактом у юридичному складі для виникнення такого договору [19, с. 47]. І хоча науковець наголошує саме на проблематиці передачі майна, ми вважаємо, досліджуваний нами договір також є реальним, адже виконання його умов не можливе без фактичної передачі конфіденційної інформації. Іншими словами, узгодження волі сторін та підписання договору є недостатнім, адже для виконання передбачених ним обов'язків необхідно реально отримати інформацію, яка визначена сторонами як конфіденційна. Слід погодитись, що момент, з якого договір починає діяти, не можна ототожнювати власне із моментом виникнення договору [20, с. 15]. І хоча у зразках договору про нерозголошення конфіденційної інформації зазначається, що він є укладеним з моменту його підписання сторонами [21], ми вважаємо, що лише з моменту передачі конфіденційної інформації сторона має (та може) її зберігати. Якщо договір підписаний сторонами, а конфіденційна інформація небула передана, він втрачає свій сенс.

Висновки. Проведений аналіз дозволяє визначити правову характеристику договору про нерозголошення конфіденційної інформації за критеріями кількості сторін, платності, форми вираження волі сторін, рівня завершеності та моменту з якого договір вважається укладеним. У відповідності до наведених підстав поділу договорів, ми дійшли висновку, що договір про нерозголошення конфіденційної інформації може бути одностороннім та двостороннім (багатостороннім), оплатним та безоплатним, завжди має письмову форму, є основним та реальним. Проте для визначення повної правової характеристики даного договору необхідно провести окреме дослідження його місця серед каузальних, абстрактних, еквівалентних (мінових) та алеаторних (ризикових) договорів, а також можливість його визнання публічним, строковим, умовним, змішаним, та договором приєднання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Савченко В. Особливості змісту договору про надання медичних послуг. *Вісник юридичного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна*. 2013. № 1062. С. 123–127.
2. Sockin J., Sojourner A., Starr E. Non-Disclosure Agreements and Externalities from Silence. *Upjohn Institute Working Paper*. 88 p. URL: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3900285>

3. Sharma, T., & Srivastav, R. Non-Disclosure Agreement: A Curve in a Glossy Path. *DME Journal of Management*. 2020. № 1(01). С. 126–145.
4. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 р. № 1667-IX : станом на 1 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> (дата звернення: 07.11.2023).
5. Шишка Р. Б. Характеристика договорів. *Юридичний вісник*. 2013. № 4 (29). С. 121-127.
6. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV: станом на 5.10.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 07.11.2023).
7. Кузнецова Н. Принципи сучасного зобов'язального права України. *Українське комерційне право*. 2003. № 4. С. 9–15.
8. Vavzhenchuk S. On the issue of classifying agreements as unilateral and mutual, reciprocal and gratuitous. *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2021. No. 6. P. 5–10. URL: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.01> (date of access: 07.11.2023).
9. Огоновський О. Договір про нерозголошення за законодавством України: особливості та правова природа. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2022. Випуск 75. С. 52–60.
10. Рішення Хмельницького міжрайонного суду Хмельницької області від 03.07.2020 р. у справі № 686/32675/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90353779>.
- 11.4 things you should know about non-disclosure agreements. *Thomson Reuters*. URL: <https://legal.thomsonreuters.com/en/insights/articles/4-things-to-know-about-non-disclosure-agreements> (date of access: 07.11.2023).
12. Рішення Господарського суду Закарпатської області від 03.08.2018 р. у справі № 907/258/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/75823616>.
13. Nadon V. V., Pidonenko V. V. Retrospection and modern European approaches to jurisprudence: Collective monograph. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2021. Free contracts in the system of civil law contracts of Ukraine and other countries. P. 241-286
14. Non-Disclosure Obligations after the Contract Termination. *GRUR International*. 2023. URL: <https://doi.org/10.1093/grurint/ikad077> (date of access: 07.11.2023).
15. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII : станом на 27 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 07.11.2023).
16. Погрібний С. Принципи та механізм регулювання договірних відносин у цивільному праві України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2009. 414 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_low/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2009/09psosru.zip&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1.
17. Савченко В. Консенсуальний, каузальний та алеаторний характер договору про надання медичних послуг. *Фармацевтичне і медичне право України (фармацевтичне і медичне законодавство, судова фармація, доказова фармація)* : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 16 листоп. 2012 р. 2012. С. 53–54.
18. Гончаренко В. О. Система договорів римського права та деякі питання її рецепції в сучасному цивільному законодавстві України. *Вісник Хмельницького університету управління та права. Університетські наукові записки*. 2005. № 3 (15). С. 121-125.
19. Вавженчук С. Я. To the issue of classification of contracts into consensual and real contracts. *Problems of Legality*. 2020. No. 148. P. 45–51. URL: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.148.193001> (date of access: 07.11.2023).
20. Vavzhenchuk S. To the question of classification of contracts into consensual and real agreements (part 2). *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2020. No. 10. P. 11. URL: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.10.02> (date of access: 07.11.2023).
21. Договір про нерозголошення конфіденційної інформації. *Зразки юридичних документів*. URL: <https://zrazok.com/catalog/dogovoru-c4/dogovir-pro-nerozgoloshennya-konfidetsiynoyi-informaciyi--doc314.html> (дата звернення: 07.11.2023).

Стаття надійшла до редакції 07.11.2023

Стаття рекомендована до друку 08.12.2023

M.V. HURA

PhD in Law, Senior Lecturer of the Department of Civil Law Disciplines,
E-mail: m.gura@karazin.ua, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7695-7672>
V.N. Karazin Kharkiv National University
Kharkiv, 61022, Svobody square, 4

LEGAL CHARACTERISTICS OF THE NON-DISCLOSURE AGREEMENT

ANNOTATION. The article examines the legal characteristics of a non-disclosure agreement. The author analyses this agreement by the criteria of the number of parties, remuneration, a form of expression of the parties' will, level of completeness and the moment when the agreement is considered concluded. The paper notes that although non-

disclosure agreements are widely used in Ukraine, having gained popularity in various areas of commercial and civil legal relations, they are unnamed and have not been enshrined in the Civil Code of Ukraine. The author notes that although such agreements are usually related to business activities (concluded between business entities or with employees), non-disclosure of confidential information has a much more comprehensive application. In particular, similar relations arise between a doctor and a patient (medical confidentiality), a lawyer and a client (lawyer-client privilege), a bank and a client (bank secrecy), and a priest and a penitent (confession). However, in these cases, the obligation to keep confidential information arises based on law, not a contract. The paper examines the division of contracts by various criteria and analyses the non-disclosure agreement according to some of them. As a result of the research, the author concludes that a non-disclosure agreement may be unilateral and bilateral (multilateral), paid and free of charge, always in writing, and is fundamental and real.

KEYWORDS: *legal characteristics of the contract, non-disclosure agreement, NDA, paid contracts, gratuitous contracts, unilateral and bilateral contracts, written form of the contract, consensual and real contracts.*

REFERENCES

- 1.Savchenko V. Features of the content of the contract for the provision of medical services. Bulletin of the Law Faculty of V.N. Karazin Kharkiv National University. 2013. № 1062. C. 123-127. (in Ukrainian)
- 2.Sockin J., Sojourner A., Starr E. Non-Disclosure Agreements and Externalities from Silence. *Upjohn Institute Working Paper*. 88 p. URL: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3900285>
- 3.Sharma, T., & Srivastav, R. Non-Disclosure Agreement: A Curve in a Glossy Path. *DME Journal of Management*. 2020. № 1(01). C. 126–145.
- 4.On stimulating the development of the digital economy in Ukraine: Law of Ukraine of 15.07.2021 No. 1667-IX: as of January 1, 2021. 2023 p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> (date of application: 07.11.2023). (in Ukrainian).
- 5.Shishka R.B. Characterization of contracts. *Legal Bulletin*. 2013. № 4 (29). C. 121-127. (in Ukrainian).
- 6.Civil Code of Ukraine: Code of Ukraine dated January 16, 2003, No. 435-IV: as of October 5, 2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 07.11.2023). (in Ukrainian).
- 7.Kuznetsova N. Principles of Modern Law of Obligations of Ukraine. *Ukrainian commercial law*. 2003. № 4. C. 9–15. (in Ukrainian).
- 8.Vavzhenchuk S. On the issue of classifying agreements as unilateral and mutual, reciprocal and gratuitous. *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2021. No. 6. P. 5–10. URL: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.01> (date of access: 07.11.2023).
- 9.Ogonovskiy O. Non-disclosure agreement under the legislation of Ukraine: features and legal nature. *Bulletin of Lviv University. Legal series*. 2022. Issue 75. C. 52–60. (in Ukrainian).
- 10.Decision of the Khmelnytsky Interdistrict Court of Khmelnytsky Region of 03.07.2020 in case No. 686/32675/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90353779>. (in Ukrainian).
- 11.4 things you should know about non-disclosure agreements. *Thomson Reuters*. URL: <https://legal.thomsonreuters.com/en/insights/articles/4-things-to-know-about-non-disclosure-agreements> (date of access: 07.11.2023).
- 12.Decision of the Economic Court of Zakarpattia region of 03.08.2018 in case No. 907/258/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/75823616>. (in Ukrainian).
- 13.Nadon V. V., Pidonenko V. V. Retrospection and modern European approaches to jurisprudence: Collective monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2021. Free contracts in the system of civil law contracts of Ukraine and other countries. P. 241-286.
- 14.Non-Disclosure Obligations after the Contract Termination. *GRUR International*. 2023. URL: <https://doi.org/10.1093/grurint/ikad077> (date of access: 07.11.2023).
- 15.On information: Law of Ukraine dated 02.10.1992, No. 2657-XII: as of July 27. 2023 p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (date of application: 07.11.2023). (in Ukrainian).
- 16.Pohribnyi S. Principles and Mechanism of Regulation of Contractual Relations in the Civil Law of Ukraine: Doctor of Laws : 12.00.03. Київ, 2009. 414 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_low/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2009/09psocpu.zip&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1. (in Ukrainian).
- 17.Savchenko V. Consensual, causal and aleatory nature of the contract for the provision of medical services. *Pharmaceutical and Medical Law of Ukraine (pharmaceutical and medical legislation, forensic pharmacy, evidence-based pharmacy): materials of the IX International Scientific and Practical Conference, Kharkiv, November 16. 2012 p. 2012. C. 53–54. (in Ukrainian).*
- 18.The system of contracts of Roman law and some issues of its reception in the modern civil legislation of Ukraine. *Bulletin of Khmelnytsky University of Management and Law. University scientific notes*. 2005. № 3 (15). C. 121-125. (in Ukrainian).
- 19.Vavzhenchuk S. To the issue of classification of contracts into consensual and real contracts. *Problems of Legality*. 2020. No. 148. P. 45–51. URL: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.148.193001> (date of access: 07.11.2023). (in Ukrainian).

20.Vavzhenchuk S. To the question of classification of contracts into consensual and real agreements (part 2). *Entrepreneurship, Economy and Law*. 2020. No. 10. P. 11. URL: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.10.02> (date of access: 07.11.2023).

21.Agreement on non-disclosure of confidential information. Samples of legal documents. URL: <https://zrazok.com/catalog/dogovoru-c4/dogovir-pro-nerozgoloshennya-konfidenciynoyi-informaciyi--doc314.html> (date of application: 07.11.2023). (in Ukrainian).

The article was received by the editors 07.11.2023

The article is recommended for printing 08.12.2023